

VOLEBNÉ PRÁVO A VOLEBNÉ SYSTÉMY
ak. r. 2019/2020
(denné aj externé štúdium)

Súčasťou skúšky v oboch formách štúdia bude **kombinácia teoretických a praktických otázok**. Praktické otázky budú predstavovať simulované prípady vecne spadajúce do nižšie uvedených okruhov. Pri odpovedi na praktické otázky môže študent používať nekomentované právne predpisy (Ústava SR, zákon č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a zákon č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani).

Teoretické otázky

1. Charakterizujte princíp suverenity ľudu a popíšte dva spôsoby, akými ľud môže moc v štáte vykonávať.
2. Vysvetlite podstatu reprezentatívnej (zastupiteľskej) demokracie.
3. Vysvetlite rozdiel medzi imperatívnym mandátom a reprezentatívnym mandátom.
4. Definujte pojem „voľby“.
5. Vysvetlite rozdiel medzi súťažnými a nesúťažnými voľbami.
6. Vysvetlite rozdiel medzi všeobecnými voľbami a doplňovacími voľbami, ako aj rozdiel medzi riadnymi a mimoriadnymi voľbami.
7. Uveďte a stručne popíšte tri funkcie, ktoré by (súťažné) voľby mali plniť.
8. Vysvetlite legitimitačnú funkciu volieb a kontrolnú funkciu volieb.
9. Charakterizujte pojmy „objektívne volebné právo“ a „subjektívne volebné právo“ a pojmy „aktívne volebné právo“ a „pasívne volebné právo“.
10. Charakterizujte subjektívne volebné právo.
11. Charakterizujte pojem „volebná povinnosť“. Uveďte aspoň po jednom argumente v prospech a v neprospech existencie volebnej povinnosti. Oba argumenty stručne popíšte.
12. Charakterizujte pojem „volebný systém“. Vysvetlite rozdiel medzi sociologickými a normatívnym prístupom k pojmu „volebný systém“.
13. Uveďte a stručne charakterizujte päť základných prvkov volebných systémov.
14. Vo všeobecnosti charakterizujte väčšinové volebné systémy. Uveďte tri základné druhy väčšinových volebných systémov, vrátane vysvetlenia klasifikačného kritéria.
15. Charakterizujte relatívne väčšinové volebné systémy. Uveďte a stručne popíšte jeden z modelov relatívnych väčšinových volebných systémov.
16. Charakterizujte absolútne väčšinové volebné systémy. Uveďte a stručne popíšte jeden z modelov absolútnych väčšinových volebných systémov.
17. Vysvetlite podstatu a základné charakteristiky volebného systému označovaného ako „Alternatívne hlasovanie“.
18. Vysvetlite podstatu javu označovaného ako „gerrymandering“. Uveďte a stručne popíšte dve techniky, prostredníctvom ktorých ku gerrymanderingu môže dochádzať.

19. Vo všeobecnosti charakterizujte proporcionálne volebné systémy.
20. Charakterizujte podstatu a účinky uzatváracej klauzuly. Uveďte spôsoby, akými môže byť uzatváracia klauzula ustanovená.
21. Charakterizujte listinné proporcionálne volebné systémy.
22. Uveďte a stručne charakterizujte aké základné druhy kandidátnych listín poznáme pri proporcionálnych volebných systémoch.
23. Vysvetlite rozdiel medzi volebnými kvótami (číslami) a volebnými deliteľmi ako druhmi volebných formúl, ktoré sa využívajú pri proporcionálnych volebných systémoch.
24. Uveďte a popíšte tri výhody, ktoré sa tradične spájajú s používaním väčšinových volebných systémov.
25. Uveďte a popíšte tri výhody, ktoré sa tradične spájajú s používaním proporcionálnych volebných systémov.
26. Uveďte a popíšte tri nevýhody, ktoré sa tradične spájajú s používaním väčšinových volebných systémov.
27. Uveďte a popíšte tri nevýhody, ktoré sa tradične spájajú s používaním proporcionálnych volebných systémov.
28. Charakterizujte podstatu a zmysel existencie zmiešaných volebných systémov. Uveďte príklady dvoch zmiešaných volebných systémov.
29. Charakterizujte paralelný zmiešaný volebný systém a zmiešaný volebný systém vzájomnej koexistencie.
30. Charakterizujte paralelný zmiešaný volebný systém a zmiešaný volebný systém vzájomnej fúzie.
31. Charakterizujte pojem „princíp volebného práva“. Uveďte aký je praktický význam princípov volebného práva.
32. Vo všeobecnosti charakterizujte princíp všeobecnosti volebného práva. Uveďte príklady dvoch inštitútov, prostredníctvom ktorých volebné právo v Slovenskej republike princíp všeobecnosti zabezpečuje.
33. Charakterizujte inštitút volebnej kaucie a vysvetlite ako tento inštitút môže narúšať princíp všeobecnosti volebného práva.
34. Vo všeobecnosti charakterizujte princíp rovnosti volebného práva. Uveďte príklady dvoch inštitútov, prostredníctvom ktorých volebné právo v Slovenskej republike princíp rovnosti zabezpečuje.
35. Vysvetlite rozdiel medzi formálnym a materiálnym narušením rovnosti volebného práva.
36. Vo všeobecnosti charakterizujte princíp priamosti volebného práva.
37. Vysvetlite podstatu a účel princípu tajného hlasovania.
38. Vysvetlite a odôvodnite to, či je v podmienkach Slovenskej republiky tajné hlasovanie právom alebo povinnosťou voliča.
39. Vysvetlite podstatu a účel princípu periodicity volieb.
40. Vysvetlite prečo sú (*ad hoc*) ústavné zákony jednorázovo skracujúce volebné obdobie kritizované právnou teóriou.

41. Vysvetlite rozdiel medzi podmienkami volebného práva a prekážkami výkonu volebného práva. Uveďte aké prekážky volebného práva boli v minulosti Ústavným súdom Slovenskej republiky označené za rozporné s Ústavou a s medzinárodnými zmluvami.
42. Charakterizujte volebnú kampaň a bližšie objasnite jednotlivé pojmové znaky jej legálnej definície.

Praktické otázky (okruhy tém, ktorých sa praktické otázky môžu týkať)

1. Podmienky a prekážky výkonu aktívneho volebného práva
2. Podmienky a prekážky výkonu pasívneho volebného práva
3. Volebné obvody
4. Volebné okrsky
5. Zoznamy voličov a námietkové konanie
6. Vyhlásenie volieb a čas konania volieb
7. Informovanie voličov
8. Volebné miestnosti
9. Spôsob hlasovania, hlasovanie vo volebnej miestnosti a hlasovanie mimo volebnej miestnosti
10. Priebeh hlasovania, prerušenie hlasovania a pokračovanie v hlasovaní
11. Prítomnosť vo volebnej miestnosti a poriadok vo volebnej miestnosti
12. Posudzovanie platnosti hlasovacích lístkov
13. Priestupky na úseku výkonu volebného práva
14. Volebné orgány a volebné komisie
15. Zapisovatelia volebných komisií
16. Voľby do Národnej rady Slovenskej republiky
17. Voľby do Európskeho parlamentu
18. Voľby prezidenta Slovenskej republiky
19. Voľby do orgánov samosprávy obcí
20. Voľby do orgánov samosprávnych krajov
21. Volebná kampaň
22. Časové vymedzenie volebnej kampane a volebné moratórium
23. Subjekty vedúce volebnú kampaň
24. Spôsoby vedenia volebnej kampane
25. Financovanie volebnej kampane
26. Správne delikty na úseku vedenia a financovania volebnej kampane